

ACTIVITEITENPLAN 2016

**DOE
MEE(R)
MET
KUNST!**

K
Kunstbedrijf
Arnhem

WWW.KUNSTBEDRIJFARNHEM.NL

I Inleiding

Kunstbedrijf Arnhem (hierna afgekort als KBA) heeft een spannende periode achter de rug. In het voorjaar van 2014 bleken de tekorten dusdanig dat gevreesd moest worden voor een faillissement. Met hulp en steun van de gemeente Arnhem heeft Kunstbedrijf het tij weten te keren en is het jaar 2015 gebruikt om de transitie te realiseren. 2016 wordt het jaar van de waarheid. Dan zal moeten blijken of de intenties zoals vastgelegd in het transitieplan 'De Kunst van het Verbinden' waargemaakt kunnen worden en omgezet in resultaten. Dit werkplan beschrijft de concrete plannen van Kunstbedrijf Arnhem in 2016 en de resultaten die wij denken te gaan leveren. Het betreft dan de resultaten per programma. Tevens geven wij kort aan hoe wij de transitie naar een netwerkorganisatie denken vorm te geven. Daarbij moet aangemerkt worden dat KBA zich in een proces van samenwerking binnen Rozet bevindt. De gevolgen daarvan zijn vooralsnog niet van invloed op de programma's en de resultaten daarvan. Wat betreft de invloed op de organisatie zijn de gevolgen nog niet goed genoeg in te schatten om ze mee te nemen in dit werkplan.

In het transitieplan 'De Kunst van het Verbinden' worden de uitgangspunten van Kunstbedrijf als volgt verwoord.

Verbinding betekent dat wij ons opstellen als spil in het culturele web. Wij brengen partijen samen, binnen Rozet en binnen de wijken en in verbinding met elkaar. Kunstenaars en amateurs, professionals, (culturele) instellingen, onderwijsaanbieders en verenigingen. Als verbinder stellen wij ons behoedzaam op waar het gaat om aanbieden wat elders in de stad ook al gebeurt. Wij zijn partner en geen concurrent.

Vernieuwing zoeken wij daar waar dat nodig is. Met onze expertise en (landelijke en internationale) netwerken zijn wij in staat vernieuwende projecten en producten te initiëren en daar waar mogelijk partners en financiers aan te verbinden.

Verduurzaming betekent dat wij steeds op zoek zijn naar manieren om onze missie 'toegang tot kunst & cultuur voor iedereen' duurzaam vorm te geven in de stad. Daarom dragen wij waar mogelijk activiteiten weer over aan partners die deze kunnen en willen overnemen.

Bij dit alles is *ondernemerschap* leidend. Dit betekent dat bij alles wat we doen de klant centraal staat. Wij zoeken voortdurend naar mogelijkheden om met bestaande middelen meer te doen en onze expertise te vermarkten. Daartoe verbinden wij ondernemende professionals aan ons. Daar waar mogelijk vermeerderen we publiek geld met fondsen, subsidies en inkomsten uit de markt. Wij doen dat met een klein en efficiënt bureau.

In dit plan zullen de werkplannen per programma steeds refereren aan deze uitgangspunten. Verder zijn de gestelde doelen in 'De Kunst van het Verbinden' nog steeds leidend. Naast de vier programma's is een extra hoofdstuk toegevoegd over de inzet van de combinatiefuncties. Dit om de resultaten van deze regeling beter inzichtelijk te maken. De genoemde bedragen sluiten aan bij de begroting 2016 van KBA.

II Kunstbedrijf Arnhem als netwerkorganisatie

KBA heeft m.i.v. 1 januari 2016 geen uitvoerende docenten meer in dienst. Om het aanbod toch te kunnen garanderen richt KBA een netwerkorganisatie in met betrokken en professionele docenten en kunstenaars. Tevens stelt KBA een netwerkmanager aan. De netwerkmanager geeft invulling aan de ondersteuning van het netwerk. Binnen KBA gebeurt dit door:

- Het netwerk zichtbaar te maken op haar website. Niet alleen kan een docent bij Kunst & Vrije Tijd gevonden worden, maar indien de docent geschikt is bevonden voor andere educatieve doelgroepen ook bij Kunst & Onderwijs en Kunst & Meedoen.
- Leden van het netwerk een eigen pagina te geven op de website.
- De uit voormalig medewerkers van KBA ontstane collectieven te ondersteunen en te faciliteren.
- Klanten (zowel de individuele klant als diverse instellingen) door te verwijzen naar leden van het netwerk.
- In haar PR de leden van het netwerk onder de aandacht te brengen van mogelijke klanten.
- GelrePas korting en JCF beschikbaar te maken voor netwerkpartners en hun klanten.
- Netwerkpartners te ondersteunen bij het vinden van een goede werkruimte. Hierbij wordt naast de reeds gebruikte ruimtes van KBA ook gekeken naar de ruimtes van Siza voor netwerkdocenten die kunnen en willen werken met de daarbij behorende doelgroep.

KBA zorgt voor verbinding tussen de KBA-programma's en het netwerk, en voor leden van het netwerk onderling, o.a. door:

- Netwerkbijeenkomsten te organiseren voor leden van het netwerk en KBA programma's (Met als doel kennis maken en uitwisselen).
- Een pagina voor de netwerkpartners in te richten op het eigen intranet.
- Ruimtes voor ontmoeting en uitvoering beschikbaar te stellen binnen Rozet en waar mogelijk op andere locaties.
- Gezamenlijke uitvoeringen en exposities te organiseren binnen en buiten Rozet.
- De netwerkpartners waar mogelijk te betrekken bij activiteiten van KBA.
- De netwerkpartners op de hoogte te houden van ontwikkelingen, activiteiten en kansen van de diverse programma's van KBA.
- Mogelijkheden bieden voor het verbreden van de doelgroep o.a. door studiedagen.

Resultaten 2016

- KBA heeft netwerkpartners aan zich verbonden voor alle relevante lessen en workshops van de afdeling Kunst & Vrije Tijd.
- In 2016 heeft het netwerk zich uitgebreid en zijn 90 netwerkdocenten, werkzaam in de kunsteducatie Vrije Tijd, vindbaar via KBA.
- Al deze netwerkpartners zijn zichtbaar en vindbaar via de website van KBA.
- Er ligt beleid voor de verdere uitbreiding van het netwerk over de stad.
- Er ligt beleid voor het bewaken van de kwaliteit binnen het netwerk.
- Er zijn in 2016 2 netwerkbijeenkomsten geweest voor alle netwerkpartners.
- Er zijn 4 digitale nieuwsbrieven verstuurd aan alle netwerkpartners om hen op de hoogte te houden van alle ontwikkelingen en kansen.
- Er zijn minimaal 10 kleine en 2 grote uitvoeringen gerealiseerd i.s.m. de netwerkpartners.
- De georganiseerde netwerkpartners (oud medewerkers van KBA en nieuwe partners) zijn ondersteund bij het verder vormgeven van hun collectief.
- Minimaal 270 kinderen uit Arnhem zijn ondersteund met de Gelrepas.

- Eind 2016 heeft de eerste evaluatie plaatsgevonden van het netwerkbeleid en zijn aanpassingen gemaakt (PDCA).

Doorkijk naar 2020

In 2016 zal Kunstbedrijf het netwerk beperken tot de oud docenten van KBA alsmede een aantal docenten met wie wij nu al samenwerken. Dit om de kwaliteit van het netwerk te bewaken. Na evaluatie in 2016 zal KBA het netwerk verder uitbreiden en kwaliteitscriteria vaststellen voor nieuwe netwerkdocenten.

Inkomsten

- Interne toerekening KBA gemeentelijke subsidie € 77.000,-

Inzet mensen en middelen

- KBA heeft 0,5 FTE gereserveerd voor de manager netwerk
- KBA heeft 0,4 FTE gereserveerd voor de administratieve ondersteuning van het netwerk
- KBA heeft een deel van de formatie PR/Communicatie gereserveerd voor de ondersteuning van het netwerk
- KBA heeft € 20.000,- gereserveerd voor kosten netwerkvorming.

III Kunst & Onderwijs

De afdeling Kunst & Onderwijs heeft de volgende taken:

- Inhoudelijke ontwikkelingen signaleren, delen en ontwikkelen
- Bemiddeling tussen vraag van de scholen en het aanbod van of maatwerk door de kunstaanbieders in de stad (via de site, in persoonlijk contact en programma bijeenkomsten)
- Adviseren, stimuleren en begeleiden van scholen op het realiseren van leerlijnen, cultuurcurriculum en het verbinden met de zaakvakken
- Organiseren van het PR8 Programma Cultuur (8 grote instellingen)
- Genereren van en bemiddeling bij het uitvoeren van extra educatieve projecten
- Projectleiding van CMK 2013-2016

Bij de uitwerking van dit programma wordt onderscheid gemaakt in cultuureducatie in het PO en SO en cultuureducatie in het VO en VSO. Deze worden achtereenvolgens besproken.

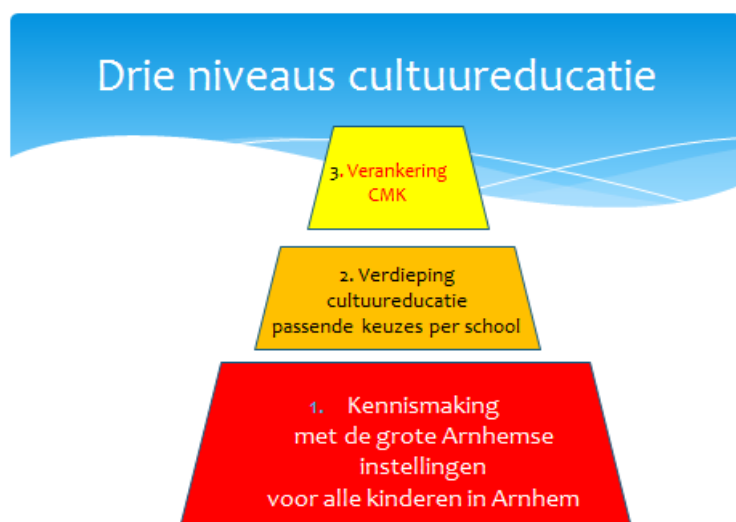
Cultuureducatie in het PO en SO

Sinds 1 september 2015 is het Convenant Cultuureducatie Primair Onderwijs Arnhem 2015-2023 van kracht. Dit kader is opgesteld door de stuurgroep Cultuureducatie PO Arnhem en kan rekenen op draagvlak van de scholen en de culturele instellingen van Arnhem. KBA is gevraagd om menskracht in organisatie en expertise te leveren op alle drie de niveaus, om het plan te kunnen realiseren.

Het convenant voorziet in drie niveaus: kennismaking, verdieping en verankering.

Voor niveau 1, kennismaking, is expliciet het PR8cultuurprogramma ontwikkeld. Voor niveau 2, verdieping is de afdeling Kunst en Scholen (voorheen Cultuur en School) van het Kunstbedrijf omgevormd tot een expertise- en bemiddelingscentrum. Voor niveau 3, verankering, vormt het stimuleringsproject Cultuureducatie met Kwaliteit momenteel een belangrijk onderdeel.

Naast de focus in niveau 2 op verdieping komen hier ook kennismaking en verankering aan bod. Schematisch ziet de cultuureducatie voor en met de scholen er als volgt uit:

Van onderen naar boven:

- A. **Kennismaking** → **PR8cultuurprogramma**: aanbod van de acht 'grote' culturele instellingen
- B. **Verdieping** → **Expertisecentrum**: kennisdeling, ontwikkeling, innovatie, bemiddeling, advies
- C. **Verankering** → **Stimuleringsproject Cultuureducatie met Kwaliteit**: leerlijnen, deskundigheidsbevordering, relatie school en omgeving, beoordelingsinstrumentarium

Met de bovenstaande opzet willen we scholen verleiden om bewuste keuzes te maken en hun ontwikkeling stimuleren. Om de opzet van deze cultuureducatie piramide te borgen is een convenant gesloten met de vier grote schoolbesturen, de acht betrokken kunstenaars, Theater Oostpool, Schouwburg Arnhem, gemeente Arnhem, Cultuurmij-Oost en Kunstbedrijf Arnhem.

A. PR8cultuurprogramma

Voor niveau 1 staat in dit programma kennismaking centraal, vanuit de gedachte dat elke Arnhemse basisschoolleerling in zijn achtjarige schoolcarrière minstens eenmaal kennis heeft gemaakt met het aanbod van de acht grote belangwekkende culturele instellingen van Arnhem. De samenstelling van dit programma is door de stuurgroep cultuureducatie vastgesteld op basis van hun educatieve kwaliteit, diversiteit, de lokale/landelijke importantie en educatief gehalte. De opzet is dat dit programma minstens acht jaar lang ongewijzigd blijft en uit de volgende instellingen en disciplines bestaat:

Museum Arnhem	=	beeldend
Kröller Müller	=	beeldend
Introdans	=	dans
Het Gelders Orkest	=	muziek
Focus	=	nieuwe media
Kwatta	=	theater
Openluchtmuseum	=	cultureel erfgoed
Rozet	=	diversen

Kunstbedrijf Arnhem organiseert dit programma en regelt het busvervoer indien nodig.

Alle kenmerken van het PR8cultuurprogramma (gekoppeld aan niveau 1) op een rij:

- Bedoeld voor alle leerlingen PO en SO
- Kennismaking met kunst en cultuur op hoog niveau
- Kennismaking met alle kunst disciplines
- Kennismaking met alle grote belangwekkende kunstinstellingen in Arnhem e.o.
- Een vast programma voor acht leerjaren
- Elke leerling bezoekt jaarlijks een instelling

- Busvervoer wordt geregeld
- Kunstbedrijf voert dit programma uit
- Bijdrage van de scholen € 3,50 per leerling

B. Expertisecentrum Kunst en Scholen

Dit onderdeel sluit aan bij niveau 2, verdieping van cultuureducatie op schoolniveau. Hierbij staan de vragen en ambities van het onderwijs centraal en het ondersteunen van de verschillende scholen om hun eigen cultuuronderwijs vorm te geven.

Vormgeving cultuureducatie per school: Hiervoor richt het Kunstbedrijf een expertise centrum in. Dit centrum verzamelt, deelt en ontwikkelt actuele kennis over cultuureducatie en adviseert scholen en culturele aanbieders hoe dat in het werkveld ingezet kan worden. Aanbod, infrastructuur, culturele partners, kennis en middelen zijn allemaal voorhanden in Arnhem. Het gaat er om dat ze slim met elkaar gecombineerd worden om ondersteuning te geven aan de scholen die het cultureel curriculum of de culturele loopbaan van leerlingen willen invullen.

Maatwerk projecten: Het Kunstbedrijf stelt op de achtergrond een docentenpool van netwerkdocenten (ZZPers) samen voor de uitvoering van maatwerkprojecten op of voor de school. De vraag van de scholen is leidend voor de inzet van deze netwerkdocenten. Dat kan op basis van expertise of voorkeur van de school voor een bepaalde docent. Voor deze netwerkdocenten organiseert het Kunstbedrijf twee maal per jaar informatie- en scholingsbijeenkomsten.

Consulenten PO: Het Kunstbedrijf heeft drie consulenten PO in dienst die scholen kunnen adviseren, stimuleren en begeleiden op het gebied van deskundigheidsbevordering, het ontwikkelen van leerlijnen, cultureel curriculum, het verbinden met de zaakvakken en het bemiddelen tussen vraag en aanbod. Twee consulenten beschikken over extra trainersvaardigheden op het gebied van podium- en beeldende kunsten.

Elke school en elke grote aanbieder in Arnhem heeft een consulent als vast contactpersoon, een soort accountmanager van het Kunstbedrijf en kan met al zijn vragen bij haar terecht: educatie, participatie, wijken, evenementen, e.d. Drie keer per jaar kan de school zich kosteloos door de consulent laten adviseren, stimuleren en begeleiden bij het ontwikkelen en realiseren van leerlijnen, cultureel curriculum, het verbinden met de zaakvakken en de sociale omgeving. Deze consulenten bemiddelen ook tussen de vraag van de scholen en het aanbod van de kunstenaars, aanvullend op de site en/of bij maatwerk projecten. Door een intensieve samenwerking met de Cultuurmakelaars van KBA worden verbindingen met de wijk gelegd. Zie hiervoor verder het hoofdstuk over de combinatiefuncties.

Wegwijs in vraag en aanbod: Op de site www.cultuurenschoolarnhem.nl staat het aanbod van de meeste culturele aanbieders van Arnhem en omgeving waarmee scholen rechtstreeks contact kunnen opnemen om hun cultuurprogramma vorm te geven. Mocht er behoefte zijn om aanbieders te bezoeken of uit te nodigen die niet op de site staan, dan helpen onze consulenten de scholen dat ook mogelijk te maken.

Netwerkbijeenkomsten met als doel verbinding, afstemming en uitwisseling: Voor een goed klimaat en infrastructuur is afstemming en uitwisseling tussen scholen onderling, met de aanbieders en de sociale omgeving (wijken) noodzakelijk. Hiervoor organiseert het Kunstbedrijf jaarlijks twee ICC-netwerkbijeenkomsten, een bijeenkomst voor aanbieders/docenten en een gezamenlijke bijeenkomst met ICC-ers én aanbieders/docenten. Het kunstbedrijf zorgt ook voor de verbinding met de wijken via de KBA-site, informatiebulletins en incidentele bijeenkomsten rondom wijkactiviteiten.

Matching: de gemeente Arnhem stelt € 200.000 per jaar beschikbaar aan het kunstbedrijf om een matchingsregeling in te richten en daarmee de koopkracht van scholen te vergroten en hun ambitie te stimuleren en verdieping van cultuureducatie op schoolniveau mogelijk te maken. Het Kunstbedrijf verdubbelt de inleg van de school per leerling met maximaal € 11,50, ongeacht of zij deelnemen aan het PR8cultuurprogramma. Hiervoor is € 150.000 geserveerd.

Fonds voor innovatie: Met het resterende budget à € 50.000 wordt een stimuleringsfonds ingericht om extra ambities van de scholen te kunnen honoreren. Denk aan het initiëren van specifieke projecten die verdieping, innovatie en uitwisseling met andere scholen mogelijk maken. Het fonds kan ook voorzien in de behoefte aan bepaalde basisvoorzieningen zoals muziekinstrumenten, leskisten of andere tijdelijke benodigdheden die men voor een korte tijd in school wil hebben. De toetsingscommissie voor aanvragen uit dit fonds bestaat uit een schooldirecteur, een ICC-er, een lid van de stuurgroep en een medewerker van K&S.

Kosten: Het expertise centrum levert verschillende soorten diensten. Deze zijn te verdelen in advisering en bemiddeling enerzijds en coördinatie en uitleen materialen anderzijds. Advisering en bemiddeling zijn gratis voor de scholen, gemaximeerd op het aantal beschikbare fte's. Voor coördinerende taken wordt een vergoeding gerekend op offerte basis en voor het uitlenen van materialen staan vaste tarieven. Uren en tarieven van al deze diensten worden komende periode vastgesteld. Om de praktijk ook 'SMART' te maken formuleren alle partijen gezamenlijk de te behalen resultaten.

C. Cultuureducatie met Kwaliteit:

Cultuureducatie met Kwaliteit is een stimuleringsproject voor deskundigheidsbevordering van leerkrachten dat past in niveau 3: verankering, met als doelen:

- Het ontwikkelen, verdiepen en vernieuwen van het cultureel curriculum van de school
- Bevorderen van de vakinhoudelijke deskundigheid van leerkrachten en vakdocenten
- Versterken relatie school met lokale culturele en sociale omgeving
- Ontwikkelen en toepassen van instrumentarium voor beoordeling

Projectleiding door Kunstbedrijf Arnhem: een pool van trainers/vakdocenten in zes verschillende disciplines met een kleine organisatorische ondersteuning.

D. Aanvullende educatieve projecten:

Aanvullend op het PR8cultuurprogramma (kennismaking), het expertise centrum (verdieping) en het project Cultuureducatie met Kwaliteit (verankering) kunnen met externe gelden en projectsubsidies extra projecten worden geïnitieerd om verdieping, uitwisseling en samenwerking te versterken. Momenteel lopen de volgende projecten:

Taalspelgroepen:

Een stimuleringsproject voor taalontwikkeling. Het Kunstbedrijf coördineert en/of geeft invulling aan naschoolse taalspelgroepen op een 15 geselecteerde basisscholen met een pool van netwerkdocenten.

Verlengde schooldagen:

Project om op geselecteerde basisscholen invulling te geven aan kwalitatief naschools aanbod en verbinding te maken tussen onder schools en naschoolse activiteiten. Het kunstbedrijf bemiddelt tussen de vraag van de scholen en een pool van netwerkdocentendocenten.

Impuls Muziekonderwijs: (in ontwikkeling)

Project om Muziekonderwijs op scholen een impuls te geven. Scholen kunnen de mensen voor de klas trainen in het geven van muziekonderwijs en samenwerken met partijen uit het muziekveld, zoals muziekscholen, harmonieën, brassbands, fanfares, orkesten en poppodia.

Resultaten 2016

- Aan het PR8cultuurprogramma nemen 54 basisscholen deel, waardoor 12.000 leerlingen en 480 leerkrachten kennismaken met een gerenommeerde kunstinstelling door een voorstelling en/of expositie bezoeken.
- Van de matchingsregeling maken 13.000 leerlingen en 700 leerkrachten gebruik. Zij bezoeken of nemen deel aan meer dan 1.000 voorstellingen, workshops en educatieve activiteiten waarmee zij een invulling geven aan het cultuuronderwijs van de school.
- KBA onderhoudt een site voor bemiddeling tussen de vraag van scholen en het aanbod van kunstaanbieders/instellingen.
- Er is een stimuleringsfonds cultuureducatie Arnhem opgezet.
- Minimaal 15 scholen maken gebruik van deze mogelijkheid om een special educatief project uit te voeren of materialen aan te schaffen wat niet zou lukken met reguliere middelen.
- Aan het project Cultuureducatie met Kwaliteit nemen 14 basisscholen deel, waardoor 3.300 leerlingen goede cultuureducatie krijgen op school en 250 leerkrachten gecoacht en getraind worden om zelfstandig les te geven in een kunstdiscipline.
- De consulenten hebben 3 gesprekken gevoerd op alle basisscholen en hen geholpen met het benoemen en ondersteunen van hun cultuurprogramma.
- Er zijn 5 digitale nieuwsbrieven verstuurd naar alle scholen, aanbieders, instellingen en partners om hen te informeren over actualiteiten en nieuwe ontwikkelingen.
- Er zijn 2 netwerkbijeenkomsten voor basisscholen georganiseerd waarvan een in combinatie met de aanbieders.
- Er zijn 3 digitale CMK-bulletins verstuurd om CMK scholen te informeren over actualiteiten.
- Er zijn 3 ontwikkelkringen georganiseerd voor onderlinge uitwisseling en om gezamenlijke ontwikkelingen te bespreken.
- Er zijn op 15 scholen taalspelgroepen georganiseerd.
- Er zijn 12 Verlengde schooldagen georganiseerd.

Doorkijk naar 2020

In 2020 neemt de afdeling Onderwijs van het Kunstbedrijf een centrale rol in binnen de Arnhemse cultuureducatie op het gebied van bemiddeling, ontwikkeling en innovatie, en geniet (weer) het vertrouwen van de scholen en partners. KBA speelt een centrale rol in de uitvoering van de 2^e ronde CMK.

Cultuureducatie in het VO en VSO

Creativiteit is de basisvaardigheid, de kerncompetentie voor de 21ste eeuw.

“Creativiteit is in het onderwijs net zo belangrijk als alfabetisme, en we moeten het met dezelfde status behandelen.” (Ken Robinson).

De kunst- en cultuurvakken zijn het fundament in het onderwijs, het onderwijs als cultuurdrager. De kunstvakken hebben niet het monopolie op de ontwikkeling van creativiteit maar wel de intrinsieke eigenschappen hieraan een belangrijke bijdrage te leveren. Een bijdrage die door eigen ontwikkeling, in samenwerking met andere leergebieden, maar ook met professionele culturele partners alleen maar kan groeien.

Het voortgezet onderwijs kan bij het kunstbedrijf terecht voor advies op het gebied van kunst cultuur en onderwijs waar het gaat om:

- Beleid en visie ontwikkeling
- Innovatie kunstvakken
- Advies bij het samenstellen van een programma culturele activiteiten
- De verbinding tussen het onderwijs en de cultuuraanbieders
- Ontwikkelen van projecten
- Daarnaast biedt KBA in samenwerking met diverse partners
- Bijscholing op aanvraag
- Aanbod in cursussen actualisering kunstaanbod;

Resultaten 2016

Het VO is voor KBA een relatief nieuw werkterrein zeker waar het de volle breedte betreft. Daarom zijn er:

- intake en eerste adviesgesprekken met 9 locaties voor scholen voor VO en 5 voor het VSO
- opbouw databank met actuele stand van zaken cultuureducatie VO en zoveel mogelijk contactpersonen op de scholen waarmee we gericht kunnen communiceren.
- Drie netwerk bijeenkomsten voor het VO waarvan minstens een samen met de grote culturele aanbieders.
- Op basis van vraag vanuit het onderwijs verbinden met en opzetten van hoogwaardig aanbod met kleine aanbieders (bijv. atelierbezoeken/workshops).
- Vanuit het netwerk VO nemen 3 scholen deel in een pilot voor gestructureerde samenwerking van het VO met de grote Arnhemse/Gelderse cultuur met het vooruitzicht op een brede en duurzame samenwerking.
- AR-ART 3d afronding digitaal 3d project met 2 scholen en samenwerking met Museum Arnhem.
- Advisering en organisatie van 8 workshop blokken i.s.m. met o.a. het ROZET en lokaal kunstaanbod.
- In samenwerking van KBA en Cultuurmij Oost:
 - Opzet en organisatie van een studiedag CKV vernieuwt in Arnhem voor havo/vwo ckv docenten. Deelname door 4 scholen.
 - Studie/Inspiratie dag VO Digital Arts voor docenten kunstvakken. Beoogde deelname minimaal 5 scholen voor VO Arnhem. Hierin is ook een samenwerking met lokale partners als Gelders Game Festival.
 - SoundtripXL Groot van Cultuurmij Oost project met HGO in de Eusebiuskerk. Hiervoor worden scholen uitgenodigd die muziek ook als eindexamenvak aanbieden (oa BEEKDAL en Lorentz college en VMBO het Venster(afd Podium).
 - Sonsbeek 2016 initiatief tot opzet van educatie VO e.e.a. in afwachting van organisatie Sonsbeek
 - Com 21 is een community gericht op de verbinding van kunstonderwijs en 21ste eeuwse vaardigheden als creativiteit/probleemoplossend vermogen en ICT. Deelname door 4 Arnhemse scholen incl. VSO bovenschools.
- Communicatie; Minimaal 6 nieuwsbrieven VO met plaatselijk lokaal en landelijk aanbod en nieuws.
- Actualisering website VO KBA

Doorkijk naar 2020

Arnhem heeft als stad een enorm creatief en cultureel potentieel. Een structurele verbinding met de jongeren in de stad levert voor beiden veel op. KBA onderzoekt mogelijkheden voor het voortgezet onderwijs en, in eerste instantie, de grote aanbieders in Arnhem om een duurzame en vaste samenwerking aan te gaan. Het gaat om een brede kennismaking voor zoveel mogelijk leerlingen met de mogelijkheden van de stad. Een samenwerking die gebaseerd op deelname in cultuur; ook voor jongeren die hiermee niet vanzelf in aanraking komen.

Op vraag vanuit het onderwijs zetten we een website op waarop producenten van kunst en cultuur hun mogelijkheden overzichtelijk aan het VO kunnen aanbieden. Van grote voorstellingen tot kunstenaar in de klas.

Inkomsten

• Interne toerekening KBA gemeentelijke subsidie	€	426.000,-
• Allocatie Gemeente Arnhem gemeentelijke subsidie matching CMK	€	118.000,-
• Bijdrage FCP CMK	€	118.000,-
• Vrijval bestemmingsfonds FCP	€	80.000,-
• Bijdragen scholen	€	57.000,-
• Bijdrage fondsen (doelstelling in het kader van cultureel ondernemerschap)	€	100.000,-

Inzet van mensen en middelen afdeling Kunst & Scholen

- KBA heeft 0,8 FTE gereserveerd voor een programmaleider Kunst & Scholen
- KBA heeft 1,4 FTE gereserveerd voor consultants Primair Onderwijs
- KBA heeft 0,3 FTE gereserveerd voor consultant Voortgezet Onderwijs
- KBA heeft 4,2 FTE gereserveerd voor trainers Podium- en Beeldende kunsten en trainers CMK
- KBA heeft 0,7 FTE gereserveerd voor een administratieve ondersteuning voor het onderwijs
- KBA heeft € 150.000,- gereserveerd voor matching van inleg scholen (max. 11,50 per leerling)
- KBA heeft € 50.000,- gereserveerd voor het stimuleringsfonds
- KBA heeft € 25.000,- gereserveerd voor het vervoer van het PR8cultuurprogramma
- KBA heeft € 117.889,- gereserveerd voor Cultuureducatie met Kwaliteit
- KBA heeft € 100.000,- opgenomen voor projecten waarbij uitgaven pas worden gedaan als dekking vanuit externe gelden zeker is (doelstelling i.h.k.v. cultureel ondernemerschap)

IV Kunst & Wijken

Meerjarige cultuurimpuls: het programma Kunst & Wijken werkt met vijf cultuurmakelaars in zes aandachtsgebieden in Arnhem. Dat zijn Klarendal/Sint Marten, Geitenkamp, Het Arnhemse Broek, Presikhaaf, Malburgen en 'Hart van Zuid' (Kronenburg, Vredenburg, Het Laar, Elderveld). In deze gebieden wordt een meerjarig cultureel programma vormgegeven met kunstpraktijken die een bijdrage leveren aan de culturele, sociale en eventueel ook economische ontwikkeling van de bewoners. Juist in deze wijken vraagt dat extra aandacht en kunnen kunstprojecten het verschil maken. Het programma is voor een belangrijk deel gericht op jeugd en jongeren en legt een verbinding tussen binnenschoolse en buitenschoolse activiteiten. De kunstprojecten die we aanjagen hebben vier kernkwaliteiten: ze zijn wijkgericht, artistiek, participatief en vernieuwend.

Wijkgericht: de cultuurmakelaars reflecteren met bewoners en partners in de wijk op de waarde van kunst in persoonlijke en maatschappelijke ontwikkeling. Wat is 'het verhaal' van de wijk en haar bewoners? Welke kunstprojecten kunnen daarin echt het verschil maken en waarom? We geven dat vorm in een inspirerend 'cultureel wijkactieplan', een handzaam 'beoordelingskader' voor projecten en een online 'projectenweb', waarmee we de opzet en verwachte resultaten en effecten van projecten zichtbaar en bespreekbaar maken.

Met deze instrumenten onderzoeken we in welke context we werken, wat de prioriteiten zijn en welke interventies daarbij passen. We leren samen met actieve bewoners en partners in een

voortdurende PDCA cyclus hoe je het programma en de afzonderlijke projecten optimaliseert en de investering daarin door verschillende stakeholders legitimeert.

Artistiek: de cultuurmakelaars inspireren bewoners en partners in de wijk tot artistiek uitdagende praktijken. We zetten in op kunstpraktijken die oproepen tot avontuur, die echt tot de verbeelding spreken! We geven dat vorm door te investeren in goed opdrachtgeverschap bij wijkpartners en goed opdrachtnemerschap bij een stedelijke 'pool' van kunstenaars en andere culturele 'aanbieders' die daar - samen met bewoners en maatschappelijke partners - steeds beter in willen worden. Nog consequenter dan voorheen leggen we zoveel mogelijk het eigenaarschap van projecten bij maatschappelijke initiatiefnemers (bewoners, organisaties) en de feitelijke uitvoering bij kunstenaars die de kunst verstaan om samen te werken.

Participatief: de cultuurmakelaars mobiliseren bewoners en partners in de wijk als mede eigenaar van projecten en ook van het meerjarige programma. We geven dat vorm door in te zetten op een hoge mate van participatie van de betreffende doelgroep (wij noemen die liever brongroep), gemeenschap en publiek per project en door in iedere wijk te werken met een informeel culturele wijkteam en met formele convenanten met maatschappelijke partners. Per wijk kan dat verschillende accenten krijgen.

Van belang is dat de hele keten van wijkbewoner tot landelijke fondsen zich mede eigenaar gaat voelen van dat programma en gemotiveerd is om daar in te investeren. Ergens in het midden van dat spectrum zit een 'cultureel wijkteam' van actieve bewoners en koplopers binnen maatschappelijke organisaties die de drijvende kracht (kunnen) zijn van concrete initiatieven. De komende tijd gaan we in samenspraak met onze partners in de wijk dit zo goed mogelijk inrichten.

Vernieuwend: de cultuurmakelaars waarderen met bewoners en partners de mate waarin kunstprojecten bijdragen aan nieuwe relaties, nieuwe beelden en nieuwe competenties ('verbinding, verbeelding en vermogen'). Welke projecten geven de deelnemers nu echt meer grip op hun sociale en fysieke omgeving en op het publieke domein? Niet alleen door alleen door zelf te ontwikkelen maar ook en vooral door je omgeving mee te laten bewegen. Projecten die dat teweeg brengen zijn veel waard en verdienen het dus ook om gefinancierd te worden. We geven dat vorm door een Cultuurimpuls Fonds (CiF) voor iedere wijk, met als ambitie om genoeg middelen te bundelen voor het jaarlijks honoreren van een aantal sterke initiatieven. Ons motto is: 'Het ruikt fris en het schuurt!' Vanuit eigen middelen kan het programma Kunst in de Wijk € 15.000 per jaar per wijk besteden aan culturele initiatieven (in kleinere gebieden de helft). We gaan de besluitvorming daarover – en besteding daarvan - meer dan voorheen transparant en lerend maken op basis van criteria die met actieve bewoners en partners samen zijn geformuleerd. We zetten ook in op aansluiting op het beleid en matching met middelen van maatschappelijke stakeholders in de wijk zoals de nieuwe wijkteams, de woningcorporaties en zorgorganisaties die ook het belang zien van een cultuurimpuls in het kader van hun eigen doelstellingen.

De cultuurmakelaar in de wijk

De cultuuraanjager blijft duurzaam ingebed in de wijk want dat is tot nu toe de enige aantoonbaar effectieve manier om voldoende netwerk op te bouwen en vertrouwen dat nodig is voor een programmatische benadering. In vergelijking met de praktijk van afgelopen jaren in sommige wijken kan je stellen dat de aanjagers minder op projectniveau moeten gaan opereren en meer op programmaniveau. Vandaar dat ze vanaf nu makelaars heten in plaats van scouts (conform de daarvoor geldende definities).

De makelaars moeten een helicopterview hebben over de ontwikkelingen in de wijk, het betrokken netwerk van professionals, burgers en kunstenaars kunnen inspireren, mobiliseren en waarderen en de voortgang van het programma samen kunnen evalueren. Op bepaalde momenten kunnen ze support krijgen van specialisten / collega's met aanvullende competenties, maar door het jaar heen moet de cultuurmakelaar dit toch zelf kunnen dragen en onderhouden.

Naast de functie in de wijk is de aanjager onderdeel van het stedelijk team dat vorm en inhoud geeft aan de algemene programmadoelen. Dat wil zeggen dat hij/zij een inhoudelijke bijdrage levert aan de ontwikkeling van de programma visie en missie, de artistieke vertaling daarvan, de participatieve aanpak (strategie rond culturele wijknetwerken) en de inrichting en het gebruik van het informatie managementsysteem en de wijze waarop dit 'lerend' wordt ingezet. Binnen het team kan gekozen worden voor specialisatie op bepaalde onderdelen waarbij de betreffende cultuurmakelaar dan namens de collega's extra investeert in ontwikkeling van beleid en praktijken met het betreffende netwerk (op wijk, stedelijk en landelijk niveau).

Resultaten 2016

- Er heeft een herijking plaatsgevonden van de meerjarige cultuurimpuls in de huidige wijken met als gevolg een met cijfers onderbouwd meerjarenplan.
- Er staat een goed functionerend team van cultuurmakelaars in samenwerking met een aantal actieve wijkbewoners en maatschappelijke en culturele partners die daar een sleutelrol in kunnen vervullen (actief in 10 van de 24 wijken in Arnhem).
- Van alle wijken waar KBA actief is een 'narratief van de wijk' gemaakt i.s.m. bewoners en maatschappelijke en culturele partners.
- De PDCA cyclus en het instrumentarium is operationeel, er is voor iedere wijk een cultureel wijkactieplan en er is een eerste set van projecten geformuleerd (minimaal 6 gebieden met minimaal 4 projecten per gebied).
- Op stedelijk niveau is een 'pool' van kunstenaars en andere culturele 'aanbieders' zichtbaar die zich profileren met participatieve kunstpraktijken die samen met ons een programma van deskundigheidsbevordering vormgeven voor henzelf en voor de nieuwe generatie van opdrachtgevers en opdrachtnemers (gespecialiseerde aanbieders online vindbaar, minimaal 2 bijeenkomsten met 20 makers).
- In ieder doelgebied is een begin van een cultureel wijkteam en er zijn meerjarige convenanten afgesloten met de belangrijkste maatschappelijke partners voor het programma in de betreffende wijk (minimaal 5 actieve leden in het CWT, 2 convenanten met scholen en 1 met een maatschappelijke partner).
- We mobiliseren met onze wijkpartners in 2016 minstens 100 kinderen voor een éénmalige buitenschoolse activiteit en minstens 25 voor een intensief buitenschools traject van 8 bijeenkomsten of meer (totaal 500 éénmalig en 125 intensief, exclusief participatie pr8 programma en binnen-schoolse kunsteducatie);
- We mobiliseren met onze wijkpartners in 2016 minstens 500 wijkbewoners (jongeren en volwassenen) voor een éénmalige activiteit en minstens 50 voor een traject van 8 bijeenkomsten of meer (totaal 2500 eenmalig en 250 intensief);
- In ieder doelgebied is een CiF operationeel met in ieder geval € 15.000 eigen middelen en een matching van tenminste 50% uit andere middelen (besteding van minstens € 30.000 per gebied waarvan 50% ingebracht door 'derden').

Doorkijk naar 2020

- Consolidatie van de meerjarige cultuurimpuls in de huidige wijken en eventueel uitbreiding naar andere wijken. De programma inzet is afgebouwd/overgedragen in wijken of buurten waar voldoende zelforganiserend vermogen is. De inzet is geïntensiveerd in - en eventueel uitgebreid naar - wijken en buurten waar dat (nog) niet het geval is.
- Actieve bewoners en partners in wijken zijn zich bewust van de waarde van kunstpraktijken en gebruiken zelf het instrumentarium om deze te identificeren, te optimaliseren en te legitimeren.

- We kunnen spreken van een ‘Arnhemse school’ van participatieve kunstpraktijken die - wat hun werking betreft - herhaalbaar en opschaalbaar zijn, en worden gedragen en uitgedragen door een netwerk van makers en maatschappelijke partners.
- In alle wijken is er een slagvaardig cultureel wijkteam actief en op de belangrijkste wijkthema’s zijn meerjarige convenanten operationeel met maatschappelijke en eventueel culturele instellingen.
- In ieder doelgebied is een CIF operationeel met naast het eigen aandeel van het programma uit de cultuurbegroting ook een structurele bijdrage uit maatschappelijke wijkgeden en eventueel van maatschappelijke partners (besteding van minstens € 60.000 per gebied inclusief 25% incidentele bijdrage van landelijke fondsen).

Inkomsten

• Interne toerekening KBA gemeentelijke subsidie	€	336.000,-
• Bijdrage fondsen, wijken en woningcorporaties (doelstelling in het kader van cultureel ondernemerschap)	€	254.000,-

Inzet van mensen en middelen

- KBA heeft 0,4 FTE gereserveerd voor programmaleider Kunst & Wijken
- KBA heeft 3,5 FTE gereserveerd voor cultuurmakelaars
- KBA heeft € 94.000,- gereserveerd voor projectgeden wijken
- KBA heeft € 254.000,- opgenomen voor projecten waarbij uitgaven pas worden gedaan als dekking vanuit externe gelden zeker is (doelstelling in het kader van cultureel ondernemerschap)

V Kunst & Meedoen

“Vanuit de kunsten gelden er geen beperkingen enkel maar mogelijkheden.”

Kunsteducatie moet voor écht iedereen toegankelijk zijn dus ook voor iedereen met een zorgachtergrond. Onder zorgachtergrond verstaan we iedereen, jong en oud, met bijvoorbeeld een verstandelijke en of lichamelijke beperking, gedragsstoornis en of psychiatrische problematiek. Met programma Kunst en Meedoen bieden we door middel van kunst hen (weer) de mogelijkheid om een actieve rol te spelen in de leefwereld van ons allemaal.

We organiseren en ontwikkelen, in samenwerking met onze partners, lange termijn projecten met een gericht resultaat zoals re-integratieproject KunstWerk en vrije tijd- activiteiten zoals Kunst aan Huis voor ouderen en De Band voor de jeugd. Bij alle activiteiten, evenementen of projecten denken we in mogelijkheden en niet in beperkingen.

Kunst en Meedoen werkt intensief samen met de volgende partners:

- Siza
- RIBW-AVV
- Onderwijsspecialisten
- SWOA
- UWV Arnhem
- Kwartiermakersfestival Arnhem
- Gemeente Arnhem

De samenwerking met deze partners is vastgelegd in convenanten of prestatieovereenkomsten.

Behaalde resultaten het afgelopen jaar

- Kunstactiviteiten voor 1200 kinderen en jongeren op het speciaal onderwijs.
- Kunstactiviteiten voor 1200 kwetsbare ouderen met de afdeling 55+ door bijvoorbeeld het kunstcafé en kunstaanbod op de zorginstellingen.
- We mobiliseren met onze SO partners in 2016 per school minstens 100 kinderen voor een éénmalige buitenschoolse activiteit en minstens 25 voor een intensief buitenschools traject van 8 bijeenkomsten of meer (totaal 500 éénmalig en 125 intensief, exclusief participatie pr8 programma en binnen-schoolse kunsteducatie);
- Kunstactiviteiten voor 700 volwassenen met een zorgachtergrond, in samenwerking met onze netwerkpartners.
- Bij ons succesvolle re-integratieproject KunstWerk stroomt jaarlijks meer dan 60% van de deelnemers door naar een werkplek, studie of betaalde arbeid. Voor iedereen met een Wajong uitkering, jongeren met een bijstandsuitkering en voor iedereen met arbeidsondersteuning in samenwerking met UWV Arnhem en Siza(Werk). “KunstWerk in Beeld van Kunstbedrijf Arnhem” is te bekijken op youtube.
- KunstWerk is als succesvol voorbeeld aangehaald door minister Jet Bussemaker in haar brief “Cultuur verbindt” naar de tweede kamer juli 2014.
- Een convenant met negen culturele centra en twee provinciale partners in samenwerkingsverband KOM Gelderland. Het gezamenlijke doel is professionele kunsteducatie voor iedereen met een zorgachtergrond in Gelderland op de kaart te zetten. De programmaleider Kunst en Meedoen is gevraagd als projectmanager.
- Bereik jaarlijks 3200 deelnemers van activiteiten voor de doelgroep tot scholingsdagen voor netwerkpartners (www.komgelderland.nl).
- ARCO methode ontwikkeld vanuit het Europese samenwerkingsverband ECLN waarbij de persoonlijke ontwikkeling van cultureel leren van deelnemers inzichtelijk wordt gemaakt.
- Minimaal vijf keer per jaar staat Kunst en Meedoen op landelijke congressen om anderen te inspireren en inzichten te geven over de succesvolle producten. Bereik inmiddels ruim 2500 deelnemers/bezoekers.

Resultaten 2016

- We bereiken 300 kinderen en jongeren op het Speciaal onderwijs met kunsteducatie als vrijetijdsbesteding en 30 van hen stromen door naar structureel aanbod.
- We bereiken 1500 (kwetsbare) ouderen door specifiek kunstaanbod en het maandelijks Kunstcafé 55+.
- We kunnen de ARCO methode inzetten bij de kunstactiviteiten en bieden daarmee jongeren concrete mogelijkheden zich te ontwikkelen als kunstenaar.
- We zijn penvoerder van Kwartiermakersfestival Arnhem en zorgen voor structureel kunstaanbod in de wijken. www.kwartiermakersfestival arnhem.nl
- We sluiten een convenant met de twaalf zorgpartners van Kwartiermakersfestival Arnhem.
- We bereiken 500 medewerkers uit de kunst en cultuur en zorg en welzijn sector door het organiseren van Inspiratiedagen en presentaties op landelijke congresdagen.
- Ruim 30 deelnemers per jaar maken een aantoonbare stijging op de participatieladder door re-integratieproject KunstWerk.
- Met KOM Arnhem, convenant met Siza en RIBW AVV, regisseren we een totaalprogramma van kunstparticipatie, met doorstroom mogelijkheid, voor iedereen met een zorgachtergrond in Arnhem.

Doorkijk naar 2020

- Een totaalprogramma, inzichtelijk en met doorstroom mogelijkheid, op gebied van kunstparticipatie voor iedereen met een zorgachtergrond in Arnhem.
- intensieve samenwerking met de wijkteams. In iedere wijk zijn er minimaal twee toegankelijke activiteiten vanuit vraag/behoefte van de doelgroep.
- Kunstaanbod voor de vrijetijd van Kunst en Meedoen wordt samengevoegd met de organisatie en website Uniek Sporten.
- Programma Kunst en Meedoen wordt verankerd binnen de WMO gelden.
- We sluiten een convenant met een zorgverzekering.

Inkomsten

• Interne toerekening KBA gemeentelijke subsidie	€ 24.000,-
• Bijdrage fondsen en samenwerkingspartners (doelstelling in het kader van cultureel ondernemerschap)	€ 223.000,-

Inzet van mensen en middelen

- KBA heeft 0,5 FTE gereserveerd voor programmaleider Kunst & Meedoen
- KBA heeft 1,5 FTE gereserveerd voor personele inzet binnen de afdeling Kunst & Meedoen
- KBA heeft € 133.000,- gereserveerd voor overige projectkosten Kunst & Meedoen.

Voor het programma Kunst & Meedoen is slechts € 24.000,-, zijnde 2/3 deel van de salariskosten programmaleiding, gedekt vanuit gemeentelijke subsidie. Voor alle overige uitgaven geldt dat uitgaven pas worden gedaan als dekking vanuit externe gelden zeker is (doelstelling i.h.k.v. cultureel ondernemerschap).

VI Kunst en Vrije Tijd

Kunst en Vrije Tijd is het programma dat buitenschoolse cultuureducatie in Arnhem toegankelijk maakt en versterkt. In principe worden alle lessen en cursussen gegeven door zelfstandig ondernemers. Om te zorgen dat de klant op een laagdrempelige manier mee kan doen in de kunsteducatie maken we dit zichtbaar en vindbaar door de zelfstandig ondernemers aan ons te binden via ons netwerk. Wanneer er in Arnhem een bepaald aanbod ontbreekt, dan initiëren we dat en wanneer mogelijk neemt de netwerkdocent het over. Zo zijn we verzekerd van een gevarieerd, aanvullend en vernieuwend aanbod.

Kunst en Vrije Tijd bestaat uit 4 onderdelen:

1. Een oriënterend en/of vernieuwend aanbod
2. Aanbod dat mist in het netwerk
3. Aanbod netwerkdocenten
4. Talentontwikkeling

1. Het oriënterend en/of vernieuwend aanbod

Om kinderen een goed beeld te geven van wat er op kunsteducatie gebied te doen is en hen te laten ontdekken waar hun talenten liggen hebben wij een oriënterend aanbod.

Kunstinstuif: Op een laagdrempelige manier kennis maken met diverse kunstvormen. Vrije inloop en mogelijkheid tot verdere ontwikkeling. Het streven is dat dit in een wijk gaat plaatsvinden, in verbinding met de activiteiten onder schooltijd, samenhangend met wat er in de wijk aan buitenschoolse kunsteducatie aanwezig is of gerealiseerd gaat worden.

Muziek-, Kunst- en Podiumclub: Dit zijn oriënterende lessen waarbij een kind kennis maakt met de diverse mogelijkheden binnen een discipline.

Labs: iPad/Studio, DJ, en Digi labs zijn onderdeel van het vernieuwende aanbod. Kinderen kunnen hier uitproberen, ontdekken en innoveren. Deze labs worden ook omgezet in cursussen zodat de kinderen zich meer hierin kunnen verdiepen. De cursussen worden t.z.t. overgedragen aan een netwerkdocent.

2. Aanbod dat mist in het netwerk

Samenspel, bands en ensembles: Om deze lessen laagdrempelig te houden voor de kinderen en jongeren blijft KBA deze aanbieden. Wanneer mogelijk wordt een band of ensemble overgenomen door een netwerkdocent.

Open atelier: Cursisten kunnen gebruik maken van de faciliteiten van KBA. Eens in de paar weken worden ze begeleid door een docent.

3. Aanbod netwerkdocenten

Al het aanbod in de Kunst en Vrije Tijd dat van voldoende kwaliteit is en dat door een zelfstandige docent gegeven kan worden valt hieronder. Door de zelfstandige docenten en partners aan ons te binden, krijgen we een goed beeld van wat er in de stad wordt aangeboden op het gebied van kunsteducatie in de vrije tijd. Op deze manier kunnen we inspringen op de behoeften die er nog zijn.

4. Talentontwikkeling

Het project Talentontwikkeling van Kunst & Vrije Tijd biedt jong talent de kans zich te ontwikkelen binnen de kunstdisciplines en zich voor te bereiden op een kunstvak opleiding. Dit doen we door de betrokken partijen zoals VO, ArtEZ en Oostpool aan elkaar te verbinden. Alle partijen investeren evenveel in deze trajecten.

Resultaten 2016

- Via het netwerk van KBA worden lessen aangeboden in alle disciplines:

Podiumkunsten	Muziek	Beeldende Kunst & schrijven
Klassiek ballet (kinderen, jongeren en volwassenen)	Piano (klassiek, pop en jazz)	Modeltekenen
	Keyboard	Edelsmeden cursus
Kinderdans	Cello	Edelsmeden Open Atelier
Spitzen gevorderd	Viool	Keramiek (kinderen en volwassenen)
Moderne dans	Dwarsfluit	
Topklassen	Zang	Schilderen (kinderen en volwassenen)
Musical (kinderen, jongeren en volwassenen)	Akoestisch gitaar	Tekenen
	Elektrisch gitaar	
Theater voorstellingsklas volwassenen	Basgitaar	Striptekenen
	Blokfluit	Beeldhouwen
Theaterklassen basis en gevorderden (kinderen, jongeren en volwassenen)	Drums/slagwerk	Boetseren
	Trompet/Trombone/Hoorn	Talentklas beeldend (i.s.m. Artez)
	Harp	
Dans voor senioren	Klarinet	Digilab
Pilates/yoga	Saxofoon	Pottenbakken
Breakdance	Bandlessen	Grafisch vormgeven
Streetdance	Popkoor	Schrijven
Urban		Fotografie

Hiphop		
Filmacteren		
Kleuterdans		
Muziek & Bewegen voor peuters		
Tapdans		
Docententrainingen		
Choreografielessen		
Theatervooropleiding Oost (i.s.m. Oostpool en Artez)		

- KBA heeft drie convenanten afgesloten met Artez en het VO binnen het onderdeel talentontwikkeling: Muziek, Theater en Muziektheater.
- Door samenhang te creëren tussen de oriënterende cursussen en de lessen/cursussen van de netwerkdocenten, stroomt 80% door naar een cursus aangeboden door het netwerk.
- Doordat samenspel- en bandleiders zijn gestopt met lesgeven, gaan er vanaf 1 januari 2016 2 bands en 1 ensemble door naar nieuwe bandleiders. Begin 2017 is dit uitgebreid naar 8 bands en 4 ensembles.
- Vanaf januari 2016 zijn de reguliere lessen en cursussen van KBA overgenomen door netwerkdocenten. De collectieven muziek (MuziekMakerij) en beeldend (KunstMakerij) zijn per 1 januari 2016 gestart. Bij de podiumkunsten is een bedrijf 'De Vloer' opgericht met daarnaast twee individuele partijen.
- Er worden convenanten afgesloten met de collectieven t.b.v. ondersteuning en afstemming.
- Er worden minimaal 20 nieuwe netwerkdocenten verbonden aan KBA die gaan lesgeven of werken binnen Rozet.
- Er zijn minimaal 10 (collectieve) uitvoeringen of exposities binnen Rozet.
- Er komt een aanbod voor Asielzoekers.
- Door netwerkdocenten met elkaar te verbinden wordt invulling gegeven aan Rozet als 'the place to be'. Hierdoor zullen nieuwe partijen aan KBA | Rozet worden verbonden.
- Bij het vooropleidingstraject van theater vallen veel talenten net buiten de boot omdat ze net niet goed genoeg zijn of net te jong. In 2016 kunnen deze jongeren doorverwezen worden naar aanbod van het netwerk waarin ze voorbereid worden op het vooropleidingstraject van theater.
- Er is een vooropleidingstraject 'Beeldende Kunst'.
- In 2016 wordt een instrumenten lab/orkest lab gerealiseerd.

Doorkijk naar 2020

-Door de uitbreiding van het netwerk en deze met elkaar te verbinden, zijn er meerdere kleinere collectieven ontstaan in diverse wijken in Arnhem. Met de nieuwe collectieven worden convenanten afgesloten en daarmee samenwerking met scholen en in wijken gerealiseerd.

-De website van KBA staat bekend als een site waar je bijna al het aanbod op cursusgebied van de kunsten in Arnhem kan vinden.

-Kunstbedrijf faciliteert in ontwikkeling van netwerkdocenten waardoor hun aanbod verbreed wordt en meerdere doelgroepen door hen bediend worden.

Inkomsten

• Interne toerekening KBA gemeentelijke subsidie	€	163.000,-
• Eigen bijdrage cursisten eigen aanbod KBA	€	35.000,-

- Bijdrage fondsen en overige externe gelden
(doelstelling in het kader van cultureel ondernemerschap) € 100.000,-

Inzet van mensen en middelen

- KBA heeft 0,3 FTE gereserveerd voor programmaleider Kunst & Vrije Tijd.
- KBA heeft 0,5 FTE gereserveerd voor de manager netwerk.
- KBA heeft 0,4 FTE gereserveerd voor administratieve ondersteuning programma Kunst & Vrije Tijd.
- KBA heeft 0,2 FTE gereserveerd voor coördinator Talentontwikkeling.
- KBA heeft € 42.000,- (3 x € 14.000,-) gereserveerd voor ondersteuning collectieven Muziek, Beeldend/Fotografie en Podiumkunsten voor de organisatie en activiteiten als Open Dag, uitvoeringen, examens, etc.
- KBA heeft € 10.000 gereserveerd voor het laagdrempelig aanbieden van samenspel en Open Atelier.
- KBA heeft € 70.000,- gereserveerd voor kosten eigen aanbod (o.a. oriënterende aanbod).
- KBA heeft € 25.000 gereserveerd voor overige kosten Kunst & Vrije Tijd
- KBA heeft € 100.000,- opgenomen voor projecten waarbij uitgaven pas worden gedaan als dekking vanuit externe gelden zeker is (doelstelling i.h.k.v. cultureel ondernemerschap)

VII Combinatiefuncties

Door een nieuwe invulling van de combinatiefunctie worden de 4 programma's Kunst&Wijken, Kunst&Onderwijs, Kunst&Meedoen, Kunst&Vrije Tijd en het netwerk sterker met elkaar verbonden. Op welke manier we dit gaan doen wordt hieronder per programma in het kort beschreven. In de Discussienota Combinatiefuncties is dit verder uitgewerkt.

Ontwikkelingen binnen het onderwijs

Een van de opdrachten van het Kunstbedrijf Arnhem is om middels kunsteducatie en kunstparticipatie, de persoonlijke ontwikkeling van kinderen en jongeren te helpen bevorderen. Die ontwikkeling varieert van het leren van praktische kunstzinnige vaardigheden tot het bevorderen van competenties die aansluiten bij de 21ste century skills zoals creativiteit, flexibiliteit, samenwerking en ondernemerschap. Momenteel is er een verschuiving binnen het cultuuronderwijs van de scholen gaande van een focus op kunstzinnige vorming naar de 21ste century skills. Vaardigheden die zich ook in het naschoolse en met name in artistieke- en sociale activiteiten verder ontwikkelen. Denk aan wijkevenementen, deelnemen aan cursussen en/of verenigingen, sociaalartistieke projecten, enz. Deze verschuiving zal de komende jaren verder doorzetten.

Kunstbedrijf Arnhem opereert in een groot en divers speelveld. Dat bestrijkt zowel het binnenschoolse, naschoolse als buitenschoolse regulier en (voortgezet) speciaal onderwijs, als een groot netwerk van aanbieders, kunstenaars, verenigingen en (sociale) partners in de wijken.

Verbinding binnenschools en buitenschools

In het binnenschoolse heeft KBA binnen het Convenant Cultuureducatie drie consultants die met alle scholen in Arnhem hun cultuuronderwijs bespreken en helpen vorm te geven. Deze drie consultants kennen ook bijna alle aanbieders die een binnenschools en/of naschools aanbod hebben. In het naschoolse hebben we vijf cultuurmakelaars met een eigen cultureel netwerk in hun wijk(en) en rondom de scholen, dat eveneens mogelijkheden biedt om binnenschools en naschools te verbinden, maar dan vanuit de andere kant, de buitenschoolse setting. Daarnaast hebben we één (van de twee) cultuurmakelaars binnen het programma KOM die verbindingen legt tussen het (voortgezet) speciaal onderwijs en het naschools- en buitenschools aanbod. De makelaars hebben

goed zicht op welke aanbieders toegerust zijn om verbinding te maken met specifieke doelgroepen binnen wijken en binnen het (voortgezet) speciaal onderwijs.

Wij kiezen voor de combinatie van een binnenschoolse met een naschoolse-, buitenschoolse regisseur om voor de kinderen en jongeren de verbinding tussen beide werkterreinen te leggen. Breed over alle disciplines. Voordeel dat ontstaat is dat er enerzijds een diverse setting buiten school mogelijk is, zoals naast reguliere lessen en cursussen, festivaldeelname of deelname aan artistieke buurtprojecten in de openbare ruimte en anderzijds onder schooltijd aan brede schoolprojecten en thematisch onderwijs deelgenomen kan worden naast het reguliere cultuuronderwijs. Daarnaast biedt dit de mogelijkheid om vraag en aanbod bij elkaar te brengen.

Nadruk op aandachtswijken en speciaal onderwijs

We vinden dat deze inzet met name gerechtvaardigd is in aandachtswijken waar een extra impuls om dergelijke verbindingen te maken nodig is en op scholen in het (voortgezet) speciaal onderwijs. Kinderen in het regulier onderwijs en uit de overige wijken worden al bediend vanuit de standaard opzet van Kunstbedrijf, t.w. Kunst & School en Kunst & Vrije Tijd. Om dit concept effectief samen met het (voortgezet) speciaal onderwijs vorm te kunnen geven streven we ernaar meerjarige afspraken te maken met de besturen van het (voortgezet) speciaal onderwijs alsmede een aantal scholen in de aandachtswijken om ook hun CEPO gelden alsmede de matchingsgelden in te zetten voor activiteiten die een vervolg hebben buitenschools. Met de CMK scholen in de aandachtswijken bekijken we hoe de gelden die binnen CMK beschikbaar zijn voor buitenschoolse activiteiten hiervoor kunnen worden ingezet.

Ontwerpen voor de toekomst

In het kader van de combifunctie zal de komende jaren met een aantal geïnteresseerde scholen, maatschappelijke partners en bedrijfsleven ingezet worden op een intensivering van horizontale onderwijsontwikkeling (vakoverstijgend en met verbindingen buitenschools) en onderzoekend en ontwerpnd leren (OOL) met Kunst en techniek. We sluiten daarbij aan bij eerdere pilot van Cultuurmij Oost en werken samen met een netwerk van vergelijkbare initiatieven in de regio en het land (o.a. Delft, Rotterdam, Amsterdam-West, Twente en Leeuwarden). Daarbij zijn ook maatschappelijk ondernemen, duurzaamheid en nieuwe technologie belangrijke invalshoeken.

Aandacht voor de aanbieders

Om mogelijk te maken dat er een goede doorstroming ontstaat naar aanbieders rondom de school zal KBA intensief inzetten op de begeleiding van haar netwerkpartners. Dit zijn niet alleen zelfstandig docenten maar ook verenigingen, culturele aanbieders, festivals e.d.

We coachen aanbieders op verschuiving van ambachtelijke benadering (accent binnenschools) naar 21st century skills (accent op buitenschools) en op het leggen van verbindingen met binnenschools aanbod met een vervolg daarna.

Resultaten in 2016

- Het plan van aanpak combinatiefuncties is goedgekeurd en wordt gedragen door gemeente en partners;
- Er liggen convenanten met de scholen om de gemaakte afspraken te verduurzamen;
- Er is een intensieve samenwerking met het Jeugdcultuurfonds Arnhem en - via hen - met de organisatie van de Gelrepass.
- We mobiliseren met onze wijkpartners in 2016 minstens 100 kinderen voor een éénmalige buitenschoolse activiteit en minstens 25 voor een intensief buitenschools traject van 8 bijeenkomsten of meer (totaal 500 éénmalig en 125 intensief, exclusief participatie pr8 programma en binnen-schoolse kunsteducatie);

- We mobiliseren met onze SO partners in 2016 per school minstens 100 kinderen voor een éénmalige buitenschoolse activiteit en minstens 25 voor een intensief buitenschools traject van 8 bijeenkomsten of meer (totaal 500 éénmalig en 125 intensief, exclusief participatie pr8 programma en binnen-schoolse kunsteducatie);
- *NB de bovenstaande cijfers zijn een herhaling van wat reeds bij de resultaten van programma Wijken en KOM genoemd zijn.*

Inzet mensen en middelen

Hieronder puntsgewijs de invulling van de combinatiefunctie binnen het aanbod van KBA. Aanvullend op dit voorstel ligt er een verzoek van de vijf scholen Arnhemse scholen van De Onderwijsspecialisten om vakleerkrachten K&C totaal voor minimaal 0,5 fte op te plussen (€ 30.000 per jaar). KBA ondersteunt dat verzoek.

Het betreft het doelmatig inzetten van de combinatiefunctie met in totaal een capaciteit van 2,3 + 2,3 fte. Voorstel is om dit aan te wenden voor twee doelgroepen:

- Kinderen (SO) en Jongeren (VSO) op het (voortgezet) speciaal onderwijs
- Kinderen (PO) en Jongeren (VO) in aandachtswijken (waar Kunst & Wijken actief is)

De verdeling van de 4,6 fte over de verschillende wijken en scholen is weergegeven in de Discussienota Combinatiefuncties.

Fte's combinatiefuncties

P1 Kunst & Scholen	1,42
P2 Kunst & Vrije Tijd	0,60
P3 Kunst & Wijken	2,30
P4 Kunst & Meedoen	0,28
Totaal aantal fte's	<u>4,60</u>